

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

100 10 PRAHA 10 - VRŠOVICE, Vršovická 65

V Praze dne 30. 10. 2012

Č.j.: 89273/ENV/12

ZÁVĚR ZJIŠŤOVACÍHO ŘÍZENÍ

podle § 7 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)

Identifikační údaje:

- Název:** Výstavba větrných elektráren v lokalitě Borová u Náchoda
- Charakter záměru:** Výstavba 2 ks větrných elektráren typu Vestas V90 v k. ú. Borová u Náchoda. Obě elektrárny se nachází v těsné blízkosti státní hranice s Polskou republikou (50 m) a cca 500 m severně od okraje zástavby v obci Borová. Plocha určená k výstavbě větrných elektráren bezprostředně sousedí s chráněným územím soustavy NATURA 2000 na polské straně (PO „Góry Stolowe“).
- Kapacita (rozsah) záměru:** 2 ks větrných elektráren o těchto parametrech:
- jmenovitý výkon 2,0 MW,
 - výška celokovové věže = 105 m,
 - trojlistý rotor – délka listu = 45 m (průměr rotoru 90 m),
 - deska základny = 16 x 16 m.
- Umístění:** kraj: Královéhradecký
obec: Borová
k. ú: Borová
- Zahájení:** březen 2014
- Ukončení:** prosinec 2014
- Oznamovatel:** OSTWIND CZ, s.r.o.
Kubánské nám. 1391/11, 100 00 Praha 10 - Vršovice
- Zpracovatel oznámení:** RNDr. Jiří Grúz (*je autorizovanou osobou*)

Záměr „Výstavba větrných elektráren v lokalitě Borová u Náchoda“ naplňuje dikci bodu 3.2 (Větrné elektrárny s celkovým instalovaným výkonem vyšším než 500 kW_e nebo s výškou stoužanu přesahující 35 metrů), kategorie II, přílohy č. 1 k zákonu. Polská republika se domnívá, že její území může být zasaženo závažnými vlivy výše uvedeného záměru

na životní prostředí, a tak požádala dle § 11 odst. 1 písm. b) Českou republiku, o mezistátní posuzování záměru. Záměr „Výstavba větrných elektráren v lokalitě Borová u Náchoda“ proto bude posuzován dle zákona.

V souladu s § 7 zákona bylo provedeno zjišťovací řízení, jehož cílem bylo upřesnění informací, které je vhodné uvést do dokumentace vlivů záměru na životní prostředí (dále jen „dokumentace“). Příslušným úřadem k zajištění zjišťovacího řízení bylo Ministerstvo životního prostředí – odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence.

Na základě informací uvedených v oznámení, písemných vyjádření dotčených správních úřadů, dotčených územních samosprávných celků, české veřejnosti, vyjádření obdržení od Polské republiky, stanoviska Polské republiky a zjišťovacího řízení provedeného podle zásad uvedených v příloze č. 2 k zákonu dospěl příslušný úřad k závěru, že **dokumentaci dle přílohy č. 4 k cit. zákonu je nutné zpracovat především s důrazem na následující oblasti:**

Ochrana přírody a krajiny:

- 1) Provést podrobný celoroční biologický průzkum (zejm. ornitologický a chiropterologický) a migrační studii, které budou zpracovány rovněž pro přilehlé území Polské republiky (zejména pro Ptačí oblast Góry Stołowe, příp. Góry Orlickie). Na základě výše uvedených pak bude do dokumentace doplněno biologické hodnocení, ve kterém bude u každého jednotlivého druhu (zejména u chráněných druhů ptáků a netopýrů) specifikováno, zda bude ovlivněn jeho biotop či zda bude záměrem škodlivě zasaženo do jeho přirozeného vývoje.
- 2) Vyhodnotit vlivy záměru na předměty ochrany soustavy Natura 2000 na české i polské straně příslušnou autorizovanou osobou a jako součást tohoto vyhodnocení vypracovat rovněž analýzu vlivu záměru na významné druhy fauny (např. čápa černého), které se vyskytují v přímém sousedství investice.
- 3) Do dokumentace zpracovat podrobnější vyhodnocení vlivu záměru na dochovanou hodnotu krajinného rázu na české i polské straně, a to s rozšířením o hodnocení projevu zařízení s instalovanými prvky pro bezpečnost letového provozu (záblesková světla atp.). Dále v hodnocení vlivu stavby na krajinný ráz dopracovat vyhodnocení alternativního řešení velikosti a umístění stavby větrných elektráren. Zvážit také vyhodnocení dopadu poškození krajinného rázu na cestovní ruch v oblasti.
- 4) V dokumentaci vyhodnotit rovněž kumulované vlivy na ptáky, netopýry a krajinu s ohledem na další projekty větrných elektráren v okolí (např. Nový Hrádek, Bohdašín).
- 5) Při zpracování dokumentace postupovat v souladu s platnými a doporučenými metodikami a užití každé metodiky řádně odůvodnit s ohledem na míru nejistoty a neurčitosti.

Ochrana vod:

- 6) V dokumentaci podrobněji rozpracovat kapitolu o vlivech záměru na podzemní vody, zejména pak s důrazem na posouzení vlivu záměru na vodní zdroj Borová, v jehož ochranném pásmu (ochranné pásmo 2. stupně) má být záměr částečně realizován (podmínky ochranného pásma, povolení odběru podzemních vod, atd.).

Ochrana lesa:

- 7) V dokumentaci uvést posouzení vlivu větrných elektráren na pozemky určené k plnění funkce lesa a stávající lesní porosty. Také v dokumentaci upřednostnit rozpracování takových variant tras podzemního kabelového vedení nebo variant přístupových cest, při kterých dojde k nejmenšímu zásahu do ochranného pásma lesa.
- 8) Jako součást dokumentace vypracovat studii o dosahu opadu námrazy vznikající na rotorech obou větrných elektráren ve vztahu ke zdravotním rizikům lesních porostů rostoucích v jejich blízkosti. Studie buď potvrdí správnost výběru místa pro umístění obou větrných elektráren, nebo předloží návrhy pro jejich posun z důvodu nemožnosti vyloučit padání odlétávající námrazy až do blízkých lesních porostů.

Odpady:

- 9) V dokumentaci precizovat odpadovou problematiku - zejm. doplnit neúplnou bilanci odpadů pro období výstavby, upřesnit názvy některých odpadů a odstranit nesrovnalosti a nepřesnosti v zařazování odpadů dle Katalogu odpadů (vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů).

Ostatní:

- 10) Do dokumentace vypracovat analýzu variant záměru a jejich dopadů na životní prostředí, včetně změny umístění investice a "nulové varianty", která by spočívala v upuštění od realizace předmětného záměru.
- 11) Do Hlukové studie v souladu s uznávanými evropskými standardy doplnit variantu, která by zahrnovala provoz v režimu maximálního akustického výkonu.
- 12) Zpracovat podrobné autorizované hodnocení vlivů záměru na veřejné zdraví včetně možných vlivů infrazvuku a nízkofrekvenčního zvuku na zdraví obyvatelstva. Autorizované hodnocení by mělo zohlednit všechny navržené varianty záměru.
- 13) Dokumentaci je nutné zpracovat s ohledem na charakter dotčeného území.
- 14) Vysvětlit problematiku souladu záměru s územně plánovací dokumentací na všech úrovních územního plánování.
- 15) Dále je potřeba v dokumentaci zohlednit a vypořádat všechny relevantní požadavky na doplnění, připomínky a podmínky, které jsou uvedeny v došlých vyjádřeních.**

Odůvodnění:

Příslušný úřad obdržel řadu relevantních odůvodněných připomínek a požadavků ke zpracování dokumentace dle přílohy č. 4 k cit. zákonu. S přihlédnutím k těmto požadavkům byly příslušným úřadem specifikovány výše uvedené oblasti.

Příslušný úřad obdržel vyjádření od těchto subjektů:

- Královéhradecký kraj ze dne 13. 8. 2012,
- Obec Borová, místostarostka Věra Prouzová ze dne 16. 8. 2012,
- Obec Česká Čermná, starostka Eva Smažíková ze dne 17. 8. 2012,
- Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství ze dne 14. 8. 2012,
- Městský úřad Náchod, odbor životního prostředí ze dne 27. 8. 2012,
- Městský úřad Dobruška, odbor výstavby a životního prostředí ze dne 13. 8. 2012,

- Krajská hygienická stanice Královéhradeckého kraje se sídlem v Hradci Králové ze dne 3. 8. 2012,
- Česká inspekce životního prostředí, Oblastní inspektorát Hradec Králové ze dne 6. 8. 2012;
- Správa chráněné krajinné oblasti Broumovsko, ze dne 6. 8. 2012,
- Správa chráněné krajinné oblasti Orlické hory a krajské středisko Hradec Králové, ze dne 9. 8. 2012,
- Ministerstvo zemědělství, odbor hospodářské úpravy a ochrany lesů ze dne 14. 8. 2012,
- České společnosti ornitologická, Kamil Čihák – druhová ochrana ptáků ze dne 9. 9. 2012,
- Občanské sdružení ŠIBENIK, Ing. Rudolf Hruška ze dne 13. 8. 2012,
- Občanské sdružení ŠIBENIK, Ing. Rudolf Hruška (2) ze dne 5. 9. 2012,
- Občanské sdružení „Naše Výprachtice“, Jan Kaňka ze dne 17. 8. 2012,
- Občanské sdružení „Za naši přírodu“, Josef Urban ze dne 18. 8. 2012,
- Občanské sdružení „Za naši přírodu“, Josef Urban (2) ze dne 6. 9. 2012,
- Honební společenstvo Česká Čermná – Borová ze dne 16. 8. 2012,
- Pavel Jirka, Borová ze dne 15. 8. 2012,
- Pavel Jirka, Borová (2) ze dne 6. 9. 2012,
- Pavel Šretr, Borová ze dne 17. 8. 2012,
- Aleš Jakubec, DiS, Borová ze dne 16. 8. 2012,
- Jana Balcarová a Michal Balcar, Borová ze dne 6. 9. 2012,
- Alena Pokorná, Borová ze dne 7. 9. 2012,
- Marie Krbalová, Marie Krbalová, Miroslav Krbal, Borová ze dne 6. 9. 2012,
- Obecní úřad Gmina Lewin Klodzki, starosta Mgr. Inž. Jerzy Cierczek ze dne 17. 8. 2012,
- Obecní úřad Gmina Lewin Klodzki, starosta Mgr. Inž. Jerzy Cierczek (2) ze dne 30. 8. 2012,
- Solectwo Jarków, Soltys Wladyslaw Piniecki ze dne 30. 7. 2012,
- Obecní shromáždění obce Jarków, předseda obecního shromáždění ze dne 11. 9. 2012,
- Obecní shromáždění obce Taszów, předseda obecního shromáždění ze dne 11. 9. 2012,
- Výbor obyvatel obcí Jarków a Taszów, Piotr Majchrzak ze dne 13. 8. 2012,
- Výbor obyvatel obcí Jarków a Taszów, Piotr Majchrzak (2) ze dne 11. 9. 2012,
- Okresní zastupitelstvo Kladsko, předseda zastupitelstva Dariusz Klonowski ze dne 30. 6. 2009,
- Národní park Góry Stolowe, ředitel Mgr. Inž. Janusz Koryba ze dne 5. 9. 2012,
- Monika Welichowská, poslankyně Parlamentu Polské republiky ze dne 27. 8. 2012,
- Sdružení na ochranu přírodního a kulturního dědictví Kladska ze dne 10. 9. 2012,
- Sdružení na ochranu přírody a krajiny ze dne 10. 9. 2012,
- Klub přírodovědců, předseda klubu Mgr. Inž. Robert Staňko ze dne 10. 9. 2012,
- Horské sdružení Róza Klodska ze dne 11. 9. 2012,
- Vojvodská urbanistická kancelář, zástupce ředitele Mgr. Inž. Przemyslaw Malczewski ze dne 6. 9. 2012,
- Vojvodská urbanistická kancelář, zástupkyně ředitele Dr. Inž. arch. Magdalena Belof ze dne 13. 9. 2012,
- Ewa Zalewska, Jarkow ze dne 6. 8. 2012,
- Mgr. Ewa Zalewska, Občanské sdružení Zdroje ze dne 13. 8. 2012,
- Stanovisko Polské republiky k záměru, zástupkyně ředitele Odboru posuzování vlivů na životní prostředí Katarzyna Twardowska ze dne 26. 9. 2012.

Stručné shrnutí vyjádření a připomínek ke zveřejněnému oznámení:

Královéhradecký kraj, Rada Královéhradeckého kraje

Rada projednala oznámení záměru na své 24. schůzi a tento záměr nepodporuje.

Obec Borová, místostarostka Věra Prouzová

Zastupitelstvo obce Borová souhlasí se záměrem.

Obec Česká Čermná, starostka Eva Smažíková

Obec Česká Čermná požaduje upřesnit výpočty hlukové studie již nyní a nikoliv po stavbě větrné elektrárny (dále jen „VTE“). Dále se domnívá, že ve vztahu k polskému území je zcela opomíjen vliv na flóru a faunu. Upozorňuje také, že chráněné území soustavy NATURA 2000 na polské straně bezprostředně sousedí s uvažovaným záměrem (oblast kopíruje státní hranici i v místě, kde je uvažovaná výstavba VTE). Obec Česká Čermná navrhuje zpracovat do dokumentace rovněž podrobný zoologický průzkum i na území soustavy NATURA 2000 na polské straně. Dále si obec přeje vyhodnotit vliv záměru na krajinný ráz dalším renomovaným specialistou, aby se pro uvedené hodnocení zvýšila míra objektivnosti.

Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství

Z hlediska ochrany přírody a krajiny se krajský úřad domnívá, že záměrem bude škodlivě zasahováno do přirozeného vývoje některých druhů ptáků a jejich populací a bude ovlivněn jejich biotop. K oznámení přiloženému biologickému hodnocení má krajský úřad výhrady (zejména k jeho zoologické části). Rozsah provedeného ornitologického průzkumu nepovažuje za dostačující, a to jak co do rozsahu monitorované plochy, tak pokud jde o četnost a úplnost období sledování. Chybí zejména aktuální údaje z období tahu, zimování, migrace. Krajský úřad se rovněž domnívá, že vliv záměru na ptáky nelze objektivně posoudit bez vyhodnocení populací na území Polské republiky přiléhajících k záměru, neboť u některých druhů ptáků jde o souvislou populaci. Aby mohl být záměr objektivně posouzen z hlediska jeho vlivu na ornitofaunu, je třeba v další fázi projednávání záměru předložit stanoviska polských orgánů ochrany přírody. Na základě vlastních a věrohodně ověřených poznatků nesouhlasí krajský úřad se závěry zpracovatele biologického hodnocení, t.j., že nedojde k dotčení letových tras a biotopu čápa černého, včelojeda lesního a výra velkého. Dle názoru krajského úřadu se biologické hodnocení nezabývá také např. migračním výskytem jeřába popelavého, káně rousné, luňáka červeného nebo čápa bílého. Krajský úřad dospěl k závěru, že je třeba biologické hodnocení doplnit a u každého jednotlivého druhu specifikovat, zda bude ovlivněn jeho biotop či zda bude záměrem škodlivě zasazeno do jeho přirozeného vývoje. U všech zvláště chráněných druhů živočichů, kde tomu tak bude, bude třeba požádat krajský úřad o povolení výjimky podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny.

Z hlediska ochrany vod se krajský úřad domnívá, že v rozsahu působnosti dané ustanovením § 107 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vodách“), není oznámení dostatečně zpracované, a proto krajský úřad požaduje dopracovat dokumentaci o vlivech záměru na podzemní vody. Krajský úřad také upozorňuje, že záměr má být částečně realizován v ochranném pásmu vodního zdroje 2. stupně. V tomto kontextu je nutné zejména záměr „konfrontovat“ se stanoveným ochranným pásmem a jeho podmínkami (zásahy do horninového prostředí, použití závadných látek apod.).

Městský úřad Náchod, odbor životního prostředí

Z hlediska ochrany přírody požaduje městský úřad provést posouzení záměru dle zákona, přičemž je nutné klást zvýšený důraz na posouzení vlivu stavby na krajinný ráz. Nesouhlasí se závěry posouzení vlivu stavby na krajinný ráz a domnívá se, že vlivy záměru budou větší než v posouzení deklarované. Rovněž nesouhlasí s tvrzením, že okruh 10 – 20 km je územím slabé viditelnosti, ve kterém budou větrné elektrárny stěží rozlišitelné pouhým okem, a jejich

vliv na krajinný ráz bude nevýznamný. V předloženém posouzení vlivu stavby na krajinný ráz také zcela chybí vyhodnocení alternativního řešení velikosti a umístění VTE. Zásadním problémem stavby je její velikost vzhledem k měřítku blízkých krajinných dominant v harmonické krajině vysoké přírodní hodnoty. Městský úřad se domnívá, že velikost stavby by se měla přizpůsobit měřítku krajiny. V předložené dokumentaci dle úřadu také chybí vyhodnocení ekonomického dopadu poškození krajinného rázu na příjmy z cestovního ruchu.

Městský úřad Dobruška, odbor výstavby a životního prostředí, oddělení životního prostředí

Městský úřad požaduje posuzování záměru v celém rozsahu zákona. Domnívá se, že by realizace záměru kvůli své značné výšce mohla vizuálně ovlivnit blízké i širokého okolí, tzn. jeho krajinný ráz. Záměr je sice umístěn mimo chráněné území, ale jeho vliv na reliéf krajiny Orlických hor je velmi významný. Dle úřadu se tedy jedná o v daném místě neakceptovatelný záměr, který by ovlivnil své okolí nad únosnou míru. Jeho realizací by došlo k negativnímu ovlivnění harmonického měřítka krajiny a harmonických vztahů v krajině.

Krajská hygienická stanice Královéhradeckého kraje se sídlem v Hradci Králové

Hygienická stanice se záměrem souhlasí za předpokladu, že před uvedením stavby do trvalého provozu bude ověřeno splnění hygienických limitů hluku z provozu obou větrných elektráren (zejm. u rodinného domu č. p. 49 v obci Borová). Bude provedeno kontrolní měření hluku akreditovanou nebo autorizovanou laboratoří (v denní i v noční době) dle doporučené metodiky, včetně vyloučení přítomnosti tónové složky v měřeném hluku. Rovněž požaduje měřením vyloučit přítomnost infrazvuku nebo nízkofrekvenčního hluku (zejm. u rodinného domu č. p. 49 v obci Borová). Z hlediska ochrany veřejného zdraví však nepožaduje záměr dále posuzovat dle zákona.

Česká inspekce životního prostředí, Oblastní inspektorát Hradec Králové

Česká inspekce životního prostředí (dále jen „ČIŽP“) požaduje z hlediska ochrany ovzduší zavést opatření k minimalizaci prašnosti při provádění stavebních úprav. Dále musí být vypracován „Plán opatření pro případ havárie“ a schválen místně příslušným vodoprávním úřadem. Podmínky, jež jsou součástí oznámení záměru a jsou z hlediska ochrany vod stanoveny k prevenci, eliminaci a minimalizaci účinků na životní prostředí, musí být respektovány i v následujících stupních projektové dokumentace a budou také zahrnuty jako podmínky v návazných správních řízeních. Z hlediska nakládání s odpady je dle názoru ČIŽP nutné v průběhu výstavby uvažovat i se vznikem některých dalších odpadů, jež nejsou uvedeny v oznámení (např. některé nebezpečné odpady, atd.). ČIŽP také ve svém vyjádření upozorňuje na některé nesrovnalosti a nepřesnosti v zařazování odpadů vznikajících v průběhu výstavby dle Katalogu odpadů (vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů). Z hlediska ochrany přírody a krajiny ČIŽP konstatuje, že vyjádření krajského úřadu Královéhradeckého kraje, které je přílohou oznámení, zjevně neodráží existenci území soustavy NATURA 2000 v sousední Polské republice, kde se v bezprostřední blízkosti zájmové lokality nachází mj. ptačí oblast Góry Stołowe. ČIŽP požaduje, aby v rámci dalšího posuzování záměru v procesu EIA, bylo vypracováno biologické hodnocení, jehož podkladem bude zejména celoroční biologický průzkum (ornitologický a chiropterologický) a migrační studie. Podle názoru ČIŽP je nadto bezpodmínečně nutné, aby požadované biologické hodnocení nemělo vztah pouze k území České republiky, ale aby odráželo stav bez ohledu na průběh státní hranice s Polskou republikou. Z hlediska ochrany krajinného rázu ČIŽP současně vyjadřuje názor, že se předmětné větrné elektrárny stanou v krajině novými pohledovými dominantami, které mohou mít negativní vliv na vnímání krajinného rázu ve vztahu k Chráněné krajinné oblasti Broumovsko a Chráněné krajinné oblasti Orlické hory. Z hlediska ochrany lesa ČIŽP nesouhlasí se zásahem do lesních porostů v případě II. a III. varianty trasy podzemního kabelového vedení mezi oběma větrnými elektrárnami, kdy bylo zjištěno, že dojde k zásahu

do ochranného pásma lesa. Ze stejného důvodu se rovněž ČIŽP jeví jako nejvhodnější varianta C, D přístupových cest, která vede v trase s minimálním zásahem do ochranného pásma lesa. V oznámení také není uvedeno posouzení vlivu VTE na pozemky určené k plnění funkce lesa a stávající lesní porosty. Tyto nedostatky je potřeba odstranit v dalším stupni projektové dokumentace.

Správa chráněné krajinné oblasti Broumovsko

Správa CHKO sděluje, že ve věci není příslušným správním úřadem dle zákona o ochraně přírody a krajiny, neboť je předkládaný záměr situovaný mimo CHKO Broumovsko. Správa však doporučuje zpracovat podrobnější vyhodnocení vlivu záměru na dochovanou hodnotu krajinného rázu a rovněž doporučuje vznést požadavek na úpravu předkládaného návrhu tak, aby zařízení nevytvářelo novou dominantu v prostoru horizontů (změna výšky, umístění aj.). Vyhodnocení vlivu na dochovanou hodnotu krajinného rázu navrhuje rozšířit i o hodnocení projevu zařízení s instalovanými prvky pro bezpečnost letového provozu.

Správa chráněné krajinné oblasti Orlické hory a krajské středisko Hradec Králové

Správa CHKO se domnívá, že záměr by měl být dále posuzován v celém rozsahu zákona. Ve svém vyjádření dále vymezuje oblasti, na které by měl být při zpracovávání dokumentace kladen zvýšený důraz: 1) posouzení vlivu záměru na vodní zdroj Borová, 2) posouzení vlivů záměru na předměty ochrany Ptačí oblasti Góry Stołowe (PLB020006), 3) posouzení vlivu záměru na krajinný ráz CHKO Orlické hory, jejíž hranice se nacházejí do 3 km od uvažovaného umístění záměru. Správa CHKO rovněž upozorňuje, že záměr vzhledem k umístění do vzdálenosti cca 50 m od státní hranice bude mít přeshraniční vliv na krajinný ráz. V okruhu silné (do 3 km) a zřetelné viditelnosti (do 6 km) bude tento vliv dokonce silnější než na území České republiky.

Ministerstvo zemědělství, odbor hospodářské úpravy a ochrany lesů

Ministerstvo zemědělství (dále jen „MZe“) konstatuje, že záměr je sice situován mimo pozemky určené k plnění funkcí lesa, nelze však jednoznačně vyloučit jeho vliv na okolní lesní porosty. Předložené oznámení záměru MZe hodnotí jako téměř dostatečné, které by mohlo nahradit dokumentaci vlivů záměru na životní prostředí v další fázi procesu EIA za předpokladu zohlednění jeho podmínky. MZe požaduje, aby bylo oznamovateli uloženo vypracování dílčí studie o dosahu opadu námrazy vznikající na rotorech obou VTE ve vztahu ke zdravotním rizikům lesních porostů rostoucích v jejich blízkosti. Závěrem studie bude buď potvrzení správnosti výběru místa pro umístění obou VTE nebo návrh pro jejich posun z důvodu nemožnosti vyloučit padání odlétávající námrazy až do blízkých lesních porostů. V případě, že tato studie nevyloučí vznik rizika pádu ledové námrazy až do lesa, bude MZe trvat na zvětšení odstupů umístění VTE do bezpečné vzdálenosti.

Česká společnost ornitologická, Kamil Čihák – druhová ochrana ptáků

Česká společnost ornitologická (dále jen „ČSO“) není proti využívání obnovitelných zdrojů energie z VTE za předpokladu, že tyto stavby významně negativně nepůsobí na ohrožené druhy ptáků žijící na území ptačích oblastí soustavy Natura 2000 a dále nepůsobí negativně na všechny druhy ptáků při využívání migračních koridorů. ČSO se neztotožňuje se závěry Královehradeckého kraje, že záměr nebude mít významný vliv na příslušné předměty ochrany oblastí sítě Natura 2000. Dále ČSO poukazuje na některé metodické nesrovnalosti v zoologické studii. Zvolená metodika popsána v zoologickém hodnocení navíc nakonec vůbec nebyla použita. Rozporuje metodu přepočtu velikosti populace jednotlivých druhů ptáků v ČR a v rámci kraje a rovněž užití 10 let starých dat, jež již jsou v rozporu se skutečným stavem druhů. Dále ČSO upozorňuje na to, že data o kolizích jednotlivých druhů s VTE jsou také zastaralá (nová data z roku 2011). Zoologický průzkum se dle ČSO rovněž opírá o starší literaturu, přičemž intenzivní výzkum v zahraničí přinesl v posledních letech množství nových poznatků. Zoologický průzkum nevyužívá data místních znalců, kteří

v lokalitě dlouhodobě působí a uvádí jen některé nepublikované výsledky. Dále upozorňuje, že oznámení nehodnotí kumulativní vlivy s dalšími plánovanými záměry v okolí, hodnocení pomíjí možnost přeletu migrujících ptáků a mladých ptáků a dále ČSO uvádí, že v hodnocení chybí odkaz na zahraniční doporučení, v jakých vzdálenostech se má provést průzkum či v jakých vzdálenostech od stanovišť určitých druhů ptáků se mají VTE stavět. V použitých zdrojích hodnocení chybí studie „Vyhodnocení možnosti umístění větrných elektráren na území Moravskoslezského kraje z hlediska větrného potenciálu a ochrany přírody a krajiny“ (2007), která navrhuje vyloučit výstavbu VTE na území všech ptačích oblastí a ve vzdálenosti do 3 km od jejich hranice. Na závěr ČSO upozorňuje na možnost přeletu netopýrů přes území s VTE a rozporuje použitou metodiku a rozsah kontrol netopýrů a uvádí, že průzkumy nepokryly jarní a podzimní období. ČSO požaduje provést naturové posouzení vlivu záměru zohledňující existenci lokality soustavy Natura 2000 na české i polské straně.

Občanské sdružení ŠIBENIK, Ing. Rudolf Hruška

Občanské sdružení ŠIBENIK nesouhlasí s výstavbou VTE a požaduje zastavit veškerá řízení a úplně odmítnout výstavbu a provoz větrných elektráren v lokalitě Borová u Náchoda. Důvody uvádí následující: oznámení je zpracováno v rozporu s platným územním plánem obce Borová, záměr je umístěn v ochranném pásmu zdroje podzemních vod, polská verze oznámení není ekvivalentním překladem české verze a záměrně jsou vynechány podstatné údaje (sdružení Šibenik požaduje, aby byla polské straně předložena úplná verze oznámení), dále upozorňuje na některé nesrovnalosti v oznámení týkající se např. odpadů, hlukové studie, vlivu stavby na krajinný ráz, půdu, vodní plochy atd. Dále sdružení požaduje doplnění vizualizací stavebního záměru z dalších míst (Jarkow, Tasyow, Lewin, Klodzki, Kudowa Zdroj) a také se domnívá, že dochází k omezování základních lidských práv a svobod vzhledem k tomu, že jsou zájmy soukromého subjektu nadřazeny nad zájmy občanů.

Občanské sdružení ŠIBENIK, Ing. Rudolf Hruška (2)

Doplňuje vyjádření ze dne 13. 8. 2012. Občanské sdružení ŠIBENIK se domnívá, že oznámení opomíjí vliv na oblasti Natura 2000 v Polsku. Dále jsou ve vyjádření uvedena některá fakta týkající se VTE známá z literatury a na základě nich občanské sdružení rozporuje data uváděná v oznámení záměru, zejména ta týkající se vzdálenosti VTE od ptačích oblastí. Rovněž upozorňuje na ohrožení chrástala polního na polské straně, dále např. sluky polní a čápa černého. Občanské sdružení také nesouhlasí s anketou zmiňovanou v oznámení, jelikož vyjádření podpory si dle něj zajistil investor pouze v řadách trvale žijících obyvatel Borové a vynechal majitele nemovitostí využívaných pro rekreační účely. Upozorňuje dále na existující petici proti výstavbě VTE s 722 podpisy. Požaduje doplnění vlivu stavby na krajinný ráz v případě nulové varianty a také poukazuje na skutečnosti, že výstavba VTE má nadmístní význam a není uvedena v ZÚR Královehradeckého kraje.

Občanské sdružení Naše Výprachtice, Jan Kaňka

Občanské sdružení (dále jen „OS“) nesouhlasí s výstavbou VTE u obce Borová. Z hlediska ochrany krajinného rázu, ochrany ohrožených druhů živočichů a kulturních nemovitých památek, s ohledem na estetické a kulturní hodnoty blízkého i vzdáleného okolí a na základě výše zmíněných údajů se domnívá, že VTE v lokalitě Borová u Náchoda nelze umístit. Ve svém vyjádření OS konstatuje, že stavba VTE není v souladu s územním plánem obce Borová a rovněž není jako plocha nadmístního významu uvedena v ZÚR Královehradeckého kraje. Dále OS upozorňuje na blízkost území NATURA 2000, na výskyt netopýrů v blízkosti záměru a také na subjektivnost všech hodnocení vlivů stavby na krajinný ráz. OS se domnívá, že výstavba 2 VTE by měla významný vliv na ráz okolní krajiny. OS dále zpochybňuje hloubku základů u obou staveb, která je uváděna v oznámení a dává jí do souvislosti s ohrožením vodního zdroje. Rovněž konstatuje, že autor hlukové studie pouze doporučuje měření hluku v místě po instalaci VTE, neuvádí však návrh opatření v případě překročení

limitů pro hluk. Z hlediska problematiky flicker efektu požaduje OS předložit k následné dokumentaci posudek polských lékařských odborníků k danému problému. Vyjádření se dále zabývá biologickým hodnocením a údaji o stavbě v něm uvedených, kabelovou přípojkou, příjezdovými komunikacemi, ukládáním odtěžené zeminy při výstavbě VTE, vyvolanou dopravou, apod. OS rovněž poukazuje na nevěrohodnost jednoročního zoologického monitoringu, který je založen zejména na datech z literatury, která navíc nejsou příliš aktuální, a to zejména co se týče výskytu ptáků a netopýrů. Vzhledem k výše uvedenému požaduje OS, aby byl před vydáním územního a stavebního rozhodnutí proveden minimálně tříletý podrobný monitoring ptáků a netopýrů v lokalitě VTE. Na závěr OS do dokumentace požaduje doplnit skutečné a pravdivé údaje o záměru (základy, pozorování, ..), požaduje neudělení výjimek ze zákona o ochraně přírody a krajiny, provedení kompletního posouzení vlivu stavby na životní prostředí podle zákona na území Polska, plné respektování zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny a další souvisejících právních norem, přemístění stavby BOR 1 NEW mimo ochranné pásmo vodních zdrojů a provedení posouzení vlivu záměru na lidské zdraví osobou s lékařským vzděláním a příslušnou specializací.

Občanské sdružení „Za naši přírodu“, Josef Urban

OS požaduje záměr posoudit dle zákona, se zvláštním zřetelem na oblast působení hluku na obyvatelstvo a přírodu a oblast vlivu záměru na faunu a flóru. Zvláště pečlivě požaduje posoudit vliv záměru na krajinný ráz. OS nesouhlasí se vzdáleností umístěovaných VTE od zástavby a se závěry celé hlukové studie. Dle OS je vliv stavby na krajinný ráz veliký, ba přímo devastující. OS uvádí rovněž nesouhlas s vizualizací uvedenou v oznámení. Nesouhlasí dále také se závěry biologického hodnocení (zejména s vlivem na netopýry) a požaduje vyhodnocení vlivu záměru na soustavy Natura 2000 v Polsku.

Občanské sdružení „Za naši přírodu“, Josef Urban (2)

Ve vyjádření bylo znovu zrekapitulováno konstatování, že OS požaduje posoudit záměr dle zákona a nesouhlasí se závěry biologického hodnocení. OS také požaduje zabývat se vlivem záměru na soustavou NATURA 2000 na území Polské republiky. Autor dále navrhuje zpracovat odborný posudek o vlivu záměru na území prameniště vodního toku mezi oběma VTE za účasti odborníků z polské strany. OS nesouhlasí s kácením stromů v souvislosti se záměrem, s metodikou zoologického průzkumu, s počtem kontrol v tak velkém území, s tvrzením o vzdálenosti hnízdění čápa černého a s několika dalšími tvrzeními v zoologickém průzkumu. Dále nesouhlasí se závěry týkající se netopýrů, s popsáním výskytem jednotlivých druhů a s použitými podkladovými materiály. Autor vyjádření rovněž rozporuje závěr o počtu usmrčených jedinců ptáků a netopýrů provozem VTE uvedený v oznámení záměru. Také autor konstatuje, že realizací záměru nebude dodržena bezpečná vzdálenost hnízd čápa černého při současné realizaci VTE v Novém Hrádku. Na závěr autor se ve svém vyjádření uvádí, že zoologický průzkum není možné obsáhnout v takto krátkém čase a posudek je tudíž vytvořen „dle potřeb zákazníka“.

Honební společenstvo Česká Čermná – Borová

Honební společenstvo nesouhlasí s výstavbou VTE v lokalitě Borová u Náchoda, protože stavba a provoz VTE bude mít negativní dopad na životní prostředí v honitbě a tím dojde k narušení chovu zvěře. Poukazuje na výskyt čápa černého v lokalitě a na to, že výstavba VTE zcela změní krajinný ráz a budou zničeny výhledy na Orlické hory.

Pavel Jirka, Borová

Pan Jirka odmítá výstavbu VTE a požaduje zastavit řízení v této věci. Následují důvody, proč by měl příslušný úřad takto učinit. Upozorňuje na možnost ohrožení zdroje podzemní vody a odmítá jako opatření vypracování havarijního plánu, který dle něj není dostatečným řešením možné havárie. Dále upozorňuje na možné negativní dopady realizace záměru týkající se hluku (rovněž i infrazvuku) a uvádí, že dle jeho názoru je vzdálenost plánovaných VTE

od zástavby nedostatečná. Dle jeho názoru opomíjí oznamovatel vliv VTE na obyvatele příhraničních oblastí na území Polska (hluk, flicker efekt atd.) a také na polskou flóru a faunu. Pan Jirka nesouhlasí s provedenými vizualizacemi. Domnívá se, že jsou záměrně zkresleny a navozují pocit, že jsou VTE „neviditelné“. Upozorňuje na významný vliv VTE na krajinný ráz a zpochybňuje skutečnost, že zpracovatelé této studie někdy lokalitu navštívili. Pan Jirka dále ve vyjádření vyjadřuje své obavy z možného ohrožení obyvatel odlétavající námrazou z lopatek VTE a požaduje, aby byly lopatky rotoru vybaveny odmrazovacím zařízením. Domnívá se také, že by bylo dobré zajistit sběr empirických údajů o rychlosti větru v lokalitě Borová a stanovit skutečné využití výkonu uvažovaných VTE a zajistit vyjádření správce sítě ČEZ k možnosti připojení VTE do energetické soustavy. Pan Jirka si rovněž myslí, že by měl být zpracován nový biologický celoroční průzkum a měly by být zjištěny údaje o letových hladinách avifauny. Na závěr konstatuje, že je třeba ověřit možnost zásobování kvalitní pitnou vodou v případě kontaminace vodního zdroje.

Pavel Jirka, Borová (2)

Doplňuje své předchozí připomínky ze dne 15. 8. 2012. Ve svém vyjádření upozorňuje na umístění VTE v ochranném pásmu vodního zdroje a dává tuto skutečnost do souvislosti s používáním některých nebezpečných odpadů a metodickým pokynem MŽP k nařízení vlády 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech, ve znění pozdějších předpisů. V této souvislosti dle pana Jirky nelze povolit činnosti, při kterých se bude zacházet s neperzistentními látkami, kterými jsou např. veškeré minerální oleje a uhlovodíky ropného původu. Z tohoto důvodu pak dle pana Jirky nelze vydat souhlasné stanovisko k výstavbě VTE. Dále je ve vyjádření uvedeno, že dle dostupných podkladů (s odkazem na energetickou koncepci Královehradeckého kraje a metodický pokyn MŽP k vydávání souhlasu k umístění staveb vysokých větrných elektráren) mají být VTE umístěny v nevhodném území z hlediska větrného potenciálu. Pan Jirka se z výše uvedeného důvodu domnívá, že by bylo vhodné provést dlouhodobé měření větrného potenciálu v lokalitě Borová nezávislým odborníkem po dobu nejméně jednoho roku. Dále požaduje doplnit oznámení o některé další relevantní údaje. Na závěr upozorňuje na existenci petice STOP VTE BOROVÁ, kterou již podepsalo 722 občanů.

Pavel Šretr, Borová

Pan Pavel Šretr vyjadřuje nesouhlas s výstavbou VTE v obci Borová. Domnívá se, že by vzhledem k faktu, že VTE budou umístěny v bezprostřední blízkosti polské hranice, měl proces EIA zohledňovat rovněž soustavu NATURA 2000 na území Polské republiky. Dále se domnívá, že dojde k velké změně krajinného rázu a v souvislosti s existencí přírodní rezervace Peklo v blízkém okolí upozorňuje na možný vliv VTE na ptáky a netopýry

Aleš Jakubec, DiS, Borová

Pan Aleš Jakubec se domnívá, že v oznámení není přihlédnuto k reálným poměrům v obci a celá studie je dělaná „od stolu“. Ve vyjádření dále uvádí následující připomínky: VTE jsou plánovány několik desítek metrů od polské oblasti Natura 2000 (PLB020006), hlukové limity nejsou vypočteny reálně (navrhuje přeměření a vypočtení údajů novou nezávislou firmou, která nebude placena investorem), výstavbou VTE bude významně narušeno vizuální vnímání místní kulturní památky – kostelu v obci Borová. Požaduje rovněž doplnit dokumentaci o vizualizace. Výstavbou VTE bude také velice ovlivněn krajinný ráz Orlických hor a širokého okolí. Dále se vyjádření věnuje vedení podzemních kabelů od VTE k přípojce do veřejné sítě. Varianta I je dle autora vyjádření nepřijatelná, jelikož se v místě nachází památkově chráněný strom. Varianta II je dle autora také nepřijatelná, protože kabel prochází mokřadem a zdrojem pitné vody pro obec. Pan Aleš Jakubec žádá o dopracování zprávy o posouzení vlivu nulové varianty záměru na krajinný ráz. Rovněž žádá o doplnění zprávy

o kompletní zoologický a botanický průzkum na Polské straně, doplnění zprávy o výpočet hluku na území Polska.

Jana Balcarová a Michal Balcar, Borová

Balcarovi vyjadřují svou obavu, že vzdálenost VTE od jejich nemovitosti je příliš malá a budou tak vystaveni všem vlivům na lidské zdraví, které s provozem VTE souvisí jako je např. zvýšená hlučnost, neustálý pohyb vrtulí nebo infrazvuk. Dále se domnívají, že pokud k výstavbě VTE dojde, budou rovněž vystaveni působení vlivů spojených s výstavbou VTE (hluk při kácení dřevin, provoz těžkých automobilů, zvýšení prašnosti), jelikož přístupová cesta vede přímo kolem jejich nemovitosti. Autoři vyjádření také poukazují na riziko havárie VTE, riziko kontaminace půdy a mechanického narušení půdních vrstev jejich sousedního pozemku. Dále upozorňují na skutečnost, že v lokalitě bude nakládáno s nebezpečnými odpady, což je dle autorů vyjádření hazard vzhledem k umístění záměru v ochranném pásmu vodního zdroje. Vzhledem k tomu, že VTE nebude vybavena odmrazovacím zařízením na koncích lopatek vrtule, ale počítá se s tím, že v dostatečné vzdálenosti od VTE budou umístěny výstražné cedule, domnívají se, že tato situace může a bude představovat velké riziko pro osoby, které se hlavně v zimě na tomto místě pohybují. Dopředu upozorňují, že si nepřejí, aby výše uvedené cedule byly umístěny na jejich pozemcích.

Alena Pokorná, Borová

Paní Alena Pokorná nesouhlasí s výstavbou VTE v lokalitě Borová u Náchoda. Upozorňuje na riziko kontaminace půdy a mechanického narušení půdních vrstev na svém pozemku v případě pádu stavby VTE na tento její pozemek. Uvádí rovněž, že v případě jejího pozemku se jedná o pozemek určený k plnění funkce lesa s lesním porostem a došlo by tak k poškození lesního porostu. Dále také poukazuje na fakt, že veřejnosti není znám subjekt, který bude realizovat výstavbu a následný provoz elektráren. Paní Pokorná má proto obavu, že není upravena odpovědnost za škodu, která může v souvislosti s VTE vzniknout. Domnívá se také, že se nejedná o veřejný zájem, ale o zájem soukromého podnikatelského subjektu.

Marie Krbalová, Marie Krbalová, Miroslav Krbal, Borová

Krbalovi nesouhlasí s výstavbou VTE v lokalitě Borová u Náchoda a ve svém vyjádření upozorňují na nedostatečnou vzdálenost VTE od jejich obydlí v souvislosti s možným působením hluku, vč. infrazvuku a dále na riziko kontaminace půdy a mechanického narušení půdních vrstev na jejich pozemku v případě pádu stavby VTE na jejich pozemek. Rovněž poukazují na fakt, že dle autorů nebude VTE vybavena odmrazovacím zařízením na koncích lopatek vrtule.

Úřad Gminy Lewin Kłodzki, Mgr. Inż. Jerzy Cierczek

Starosta obce se domnívá, že lokalizace větrných turbín v určeném místě je nevhodná z hlediska ochrany přírody a krajiny, zejména s ohledem na sousedství s územím soustavy Natura 2000 a na blízkost lesních komplexů a stanovišť cenných z hlediska ochrany přírody. Záměr bude vytvářet prvek podstatným způsobem narušující přirozený krajinný ráz. Navíc vzdálenost navrhovaných větrných farem by měla být dle Gminy Lewin od česko - polských hranic minimálně 20 km. Obec Lewin Kłodzki je součástí Ptačí oblasti evropské soustavy chráněných území Natura 2000 „Góry Stołowe“ (PLB020006) a rovněž v sousedství Evropsky významné lokality „Góry Orlickie“ (PLH020060) – vyznačených zejména pro ochranu ptáků a netopýrů. Vyskytuje se zde např. čáp černý, křepelka polní, cvrčilka zelená, cvrčilka říční, poštolka obecná, chrástal polní, netopýr vodní, netopýr severní, netopýr velký, netopýr černý. Vliv na ptáky a netopýry patří k nejčastějším a nejdůležitějším vlivům větrných farem. V souvislosti s výše uvedeným by měl být plán na výstavbu VTE posouzen z hlediska vlivu této investice na území Natura 2000 na území Polské republiky.

Obecní úřad Gmina Lewin Kłodzki, starosta Mgr. Inż. Jerzy Cierczek

Vyjádření Gminy se částečně shoduje s předešlým vyjádřením. Je zde zmíněn vliv stavby na avifaunu a chiropterofaunu a blízkost soustavy NATURA 2000 v Polské republice. Ve vyjádření jsou rovněž zmiňovány podobná vyjádření ostatních úřadů a institucí v Polsku. Na závěr starosta uvádí, že požaduje změnu umístění plánovaného záměru a také provedení podrobné analýzy přeshraničního vlivu záměru.

Solectwo Jarków, Soltys Wladyslaw Piniacki

Solectwo nesouhlasí s plánovaným umístěním větrných elektráren v lokalitě Borová v bezprostřední blízkosti česko-polských hranic v oblasti Lewin Kłodzki, Taszów, Jarków a území PLB020006 soustavy Natura 2000, poblíž obytné zástavby a stanovišť chráněných ptáků, v turistickém regionu. Součástí vyjádření byla kopie seznamů osob (5 ks) protestujících proti výše uvedenému záměru.

Obecní shromáždění obce Jarków, předseda obecního shromáždění (18 osob)

Obecní shromáždění vyjadřuje nesouhlas s umístěním VTE v obci Borová u Náchoda v České republice v přímém sousedství polské osady Jarków, k. ú. Lewin Kłodzki. Schůze Obecního shromáždění se konala dne 19. 8. 2012 a zúčastnilo se jí celkem 18 osob. Tyto se domnívají, že VTE jsou velice škodlivé jak pro lidi, tak pro živočichy. Kromě hluku produkují též škodlivé neslyšitelné infrazvuky, zabíjejí ptáky, představují riziko během bouřek ("přitahují" během bouřek atmosférické výboje), ruší příjem televizního, rozhlasového a telefonního signálu a často se stanou dominantou krajiny a mohou tak poškodit krajinné hodnoty osady Jarków.

Obecní shromáždění obce Taszów, předseda obecního shromáždění (11 osob)

Obecní shromáždění vyjadřuje nesouhlas s umístěním VTE v obci Borová u Náchoda v přímém sousedství polské obcí Taszów, Jarków, Lewin Kłodzki. Schůze Obecního shromáždění se konala dne 27. 8. 2012 a zúčastnilo se jí celkem 11 osob. Tyto se domnívají, že VTE jsou velice škodlivé jak pro lidi, tak pro živočichy. Kromě hluku produkují též škodlivé neslyšitelné infrazvuky, zabíjejí ptáky, představují riziko během bouřek ("přitahují" během bouřek atmosférické výboje), ruší příjem televizního, rozhlasového a telefonního signálu a často se stanou dominantou krajiny a mohou tak poškodit krajinné hodnoty osady a dokonce i celého regionu. Obyvatelé se rovněž obávají snížení hodnoty svých nemovitostí v oblasti a ohrožení cestovního ruchu, což může vyvolat větší nezaměstnanost v regionu.

Výbor obyvatel obcí Jarków a Taszów, Piotr Majchrzak (25 osob)

Výbor obyvatel je přesvědčen, že investice bude mít negativní vliv zejména na oblasti situované na polské straně, tzn., že hluk a vznikající infrazvuky budou s ohledem na směry větrů přenášeny zejména na polskou stranu a budou mít negativní vliv na obyvatele obou obcí (nejblíže situovaná hospodářství jsou ve vzdálenosti cca 550 m). Dále se domnívají, že VTE budou mít za následek devastaci krajinného rázu a dojde ke snížení turistické a krajinné hodnoty, což může způsobit ekonomické ztráty obcí Jarków a Taszów, které se živí turistikou. VTE jsou také situovány v oblasti, která sousedí na polské straně s územím Natura 2000 Góry Stołowe. Přímou u hranic a poblíž lokality větrných elektráren (cca 300 m) se rovněž nacházejí zemědělské pozemky, které jsou zahrnuty do programu EU v oblasti zemědělství a životního prostředí, kde byl zjištěn výskyt párů chřástala (líhniště) a čápa černého (líhniště). Tyto druhy a řada dalších vzácných druhů ptáků a netopýrů, které se v této oblasti vyskytují, vylučují takovéto umístění VTE s ohledem na závazné vzdálenosti pro umístění investic, které mají mimořádný vliv na životní prostředí. Výbor obyvatel také upozorňuje na fakt, že v dokumentu „Studie územních podmínek rozvoje větrné energetiky v dolnoslezském vojvodství“ (2010), byla oblast Kladského údolí s ohledem na přírodní a krajinné hodnoty vyřazena z umístování větrných elektráren.

Výbor obyvatel obcí Jarków a Taszów, Piotr Majchrzak (2)

Výbor obyvatel doplňuje své předešlé vyjádření o konkrétní připomínky. Domnívá se, že oznámení předložené českou stranou neobsahuje komplexní posouzení vlivů projektu

na přírodní prostředí (chybí popis vlivu investice na místa důležitá pro krajinu, vliv záměru v oblasti hluku, chybí analýza vybraných variant investice a zohlednění zájmu třetích osob – tedy obyvatel obcí Jarków a Taszów). Dále se domnívají, že nebyl posouzen vliv záměru na velká zimoviště netopýrů (výskyt 6 druhů netopýrů) na české straně (Dobrošov, štola Portál) a rovněž chybí celoroční monitoring aktivity netopýrů v území a reakce na jejich výzkum z roku 2011. Tyto výše uvedené skutečnosti potvrzují také posudky 2 expertů, přiložené k vyjádření (posudky Mgr. Inž. Anity Fokczyńskiej a Dr Joanny Furmankiewicz budou předány zpracovateli dokumentace).

Okresní zastupitelstvo Kladsko, předseda zastupitelstva Dariusz Klonowski

Okresní zastupitelstvo přikládá usnesení Okresního zastupitelstva Kladsko ze dne 30. 6. 2009 ve věci „Mimořádné ochrany krajiny na území okresu Kladsko“, kde je uvedeno, že Okresní zastupitelstvo považuje za účelnou intenzifikaci veškerých aktivit, jejichž cílem je účinná ochrana krajiny na území okresu Kladsko. S ohledem na tento fakt zastává Okresní zastupitelstvo názor, že by na území okresu Kladsko neměly být realizovány investice, jako jsou větrné elektrárny, které způsobí výraznou negativní změnu stávající krajiny, která je přírodním dědictvím okresu Kladsko.

Národní park Góry Stołowe, ředitel Mgr. Inž. Janusz Koryba

Národní park Góry Stołowe vyjadřuje negativní stanovisko k záměru a odůvodňuje ho tím, že lokalita realizace záměru VTE na polské přímo sousedí s ptačí oblastí soustavy Natura 2000. Tato lokalita byla vymezena jako lokalita mimořádného významu pro zachování populace některých chráněných druhů ptáků (moták pochop, poštolka obecná, čáp černý, chřástal polní, včelojed lesní, sýc rousný) a z tohoto důvodu je oblast považována za mimořádně nevhodnou pro stavbu VTE. Dále se národní park domnívá, že by se měla vymezit tzv. „nárazníková zóna“ kolem dotyčné ptačí oblasti k zajištění bezpečnosti druhům, které využívají velká území k obstarávání potravy nebo k rozmnožování. Do této oblasti by pak spadalo i území plánovaných VTE. Dále pak národní park poukazuje na skutečnost, že Kladsko bylo uznáno za oblast důležitou pro udržení chiropterofauny v Dolním Slezsku. V území byly zjištěny kolonie více než deseti druhů netopýrů. Z tohoto důvodu se zde umístování VTE rovněž nedoporučuje. Dále konstatuje, že VTE budou vytvářet agresivní pohledové dominanty a budou viditelné z klíčových turistických stezek Národního parku Góry Stołowe.

Monika Welichowska, poslankyně Parlamentu Polské republiky

Paní poslankyně předkládá znovu stanovisko obce Lewin Kłodzki a žádá o jeho prostudování vzhledem k tomu, že záměr VTE se nachází jen několik desítek metrů od hranic obce Lewin Kłodzki.

Sdružení na ochranu přírodního a kulturního dědictví Kladska

Sdružení protestuje proti výstavbě VTE, jelikož stožáry VTE naruší charakter krajiny. Dále se domnívá, že VTE by se neměly stavět v bezprostřední blízkosti chráněných území Natura 2000 a poblíž ochranné zóny národního parku. VTE budou umístěny blízko od míst, kde hnízdí ptáci ohrožení vyhynutím (chřástal polní, čáp černý) a lidských sídel.

Sdružení na ochranu přírody a krajiny

Sdružení na ochranu přírody a krajiny upozorňuje, že VTE jsou umístěny v blízkosti ptačí oblasti Natura 2000, a uvádí výčet druhů ptáků vyskytujících se v dotčeném území a kteří mohou být záměrem ohroženi. Dále upozorňuje také na možný kumulativní vliv VTE Borová spolu s VTE Bohdašín a VTE Nový Hrádek. Poukazuje rovněž na fakt, že realizací VTE vznikne nová krajinná dominanty a oznámení v části vliv stavby na krajinný ráz tento kumulovaný vliv opomíjí. Na závěr sdružení konstatuje, že se domnívá, že umístění VTE

v obci Borová není v souladu s Evropskou úmluvou o krajině a požaduje provést analýzu krajiny rovněž pro VTE Nový Hrádek a VTE Bohdašín.

Klub přírodovědců, předseda klubu Mgr. Inž. Robert Staňko

Klub přírodovědců ve svém vyjádření předkládá výčet připomínek vůči výstavbě plánovaných VTE, vyjmenovává argumenty proti výstavbě a žádá polské ministerstvo životního prostředí, aby vyjádřilo k předmětnému záměru negativní stanovisko. Dále klub žádá o provedení analýzy a vyzývá k využití pracovních podkladů z aktuálně zpracovávaného „Plánu úkolů v oblasti ochrany území Natura 2000 Góry Stolowe“. Dále klub přírodovědců upozorňuje na fakt, že se v blízkosti nacházejí dvě stanoviště s hnízdy čápa černého a provoz VTE by tak mohl mít významný vliv na tato hnízda (předmět ochrany ptačí oblasti Góry Stolowe). Na polské straně lze rovněž předpokládat výskyt chřástala polního, který je taktéž předmětem ochrany ptačí oblasti. Lze předpokládat, že navrhované VTE budou také vytvářet krajinnou dominantu, která bude agresivním způsobem zasahovat do krajiny i na polské straně hranice.

Horské sdružení Róza Klodska

Sdružení požaduje doplnění varianty, která spočívá v ustoupení od investice, což odůvodňují tím, že VTE v obci Borová budou umístěny ve vzdálenosti cca 50 m od státní hranice s Polskem a že VTE mohou mít vliv na oblasti sítě Natura 2000 v Polsku. Dále požadují, aby česká strana předložila důvěryhodnou dokumentaci vlivů investice na životní prostředí včetně zahrnutí posouzení vlivu na území Polské republiky. Tato dokumentace by měla obsahovat též ornitologická a chiropterologická pozorování, vliv na zdraví obyvatelstva, vliv na estetické a turistické krajinné hodnoty a možné oblasti zásahu polského území ledem z lopatek.

Vojvodská urbanistická kancelář, zástupce ředitele Mgr. Inž. Przemyslaw Malczewski a zástupkyně ředitele Dr. Inž. arch. Magdalena Belof

Zástupci ředitele kanceláře v obou vyjádřeních žádají, aby byly zohledněny směrnice obsažené ve studii Územních podmínek rozvoje větrné energetiky v Dolnoslezském vojvodství a v její aktualizaci. Upozorňují, že plánovaná investice se nachází v bezprostřední blízkosti ptačí oblasti Natura 2000 Góry Stolowe a poblíž Národního parku Góry Stolowe. Domnívají se, že plánovaná investice může negativně ovlivnit výjimečné krajinné a kulturní hodnoty a rozvoj turistiky na Kladsku. Na závěr požadují vyloučení pásu česko – polského příhraničí, vč. lokality Borová, z umístování VTE.

Ewa Zalewska, Jarkow ze dne 6. 8. 2012

Paní Ewa Zalewska upozorňuje na skutečnost, že lokalita výstavby VTE se překrývá s lokalitou stanoviště chřástala na území soustavy Natura 2000. Paní Zalewska nesouhlasí se záměrem a přiložila k vyjádření 10 ks seznamů osob, které rovněž se záměrem nesouhlasí.

Mgr. Ewa Zalewska, Občanské sdružení Zdroje ze dne 13. 8. 2012

Sdružení nesouhlasí s výstavbou VTE v obci Borová. Svůj nesouhlas odůvodňuje cennými přírodními, krajinnými a lázeňskými hodnotami kraje v okolí obcí Taszów, Jarków a Lewin Klodzki. Dále vyjadřuje nesouhlas s tím, že se občané Polska dozvěděli o investici (zveřejnění oznámení EIA) až několik dní po zveřejnění na české straně. Občanské sdružení také upozorňuje na velký odpor místních občanů proti záměru. Domnívá se, že plánované umístění elektráren porušuje předpisy EU o územích Natura 2000 a poukazuje na nedodržení předepsaných vzdáleností umístění VTE, prováděných výkopů a stavebních prací ke zvláště chráněným územím, hnízdům ptactva atd. Příkládá rovněž posudky ornitologů. Dále příkládá dopis Regionálního ředitelství ochrany životního prostředí ve Vratislavi, který dokládá výskyt hnízd čápa černého v území. Upozorňuje rovněž na výskyt 5 chráněných druhů netopýrů a uvádí minimální vzdálenost VTE od oblastí obydlených netopýry a od hnízd vzácných ptáků.

Stanovisko Polské republiky k záměru, zástupkyně ředitele Odboru posuzování vlivů na životní prostředí Katarzyna Twardowska

Stanovisko bylo vypracováno na základě analýzy zaslaných podkladů a také na základě stanovisek a posudků regionálního ředitelství ochrany životního prostředí, příslušného podle oblasti možného přeshraničního vlivu, a dále na základě četných stanovisek a posudků regionálních orgánů, institucí a sdružení. Druh a charakteristika plánovaného záměru, jeho umístění a také druh a rozsah vlivů nasvědčují možnosti výskytu významného negativního vlivu na životní prostředí na území Polské republiky, zejména na území Natura 2000 na polské straně. S ohledem na výše uvedené konstatuje Polská republika důvodnost přistoupit k přeshraničnímu posuzování vlivů na životní prostředí, pokud se jedná o tento předkládaný záměr plánovaný na území České republiky. Dále, v souvislosti s možným výskytem významného škodlivého vlivu na území Natura 2000, která se nacházejí na území Polska (ptačí oblast Natura 2000 "Góry Stołowe" PLB020006, a také evropsky významných lokalit "Góry Orlickie" PLH020060 – ochrana netopýrů a "Góry Stołowe" PLH020004 – ochrana netopýrů), žádá o předložení podrobné analýzy vlivů plánované aktivity, v souladu s čl. 6.3 Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. V případě zjištění významného negativního vlivu na území Natura 2000 na polské straně, žádá polská strana o předložení podrobných informací o důvodech podle čl. 6.4 Směrnice 92/43/EHS, tj. důkazů o neexistenci alternativních řešení a prokázání převažujícího veřejného zájmu, a také žádá o uvedení návrhů na opatření ke kompenzaci významného škodlivého vlivu na předmětné oblasti Natura 2000. Plánované elektrárny mohou mít rovněž vliv na ptáky a netopýry na polské straně, bez ohledu na umístění vůči chráněným oblastem. Z přírodní inventarizace obce Lewin Kłodzki vyplývá, že na územích situovaných v sousedství plánované investice byl zjištěn výskyt chráněných druhů ptáků a netopýrů, přičemž lokality s výskytem čápa černého byly zjištěny v přímém sousedství investice (tento druh je předmětem ochrany v ptačí oblasti Natura 2000 Góry Stołowe PLB020006).

Polská strana požaduje, aby analýza vlivu předmětné investice na životní prostředí (dokumentace EIA) obsahovala analýzu přírody a životního prostředí, zpracovanou odborníky na základě pozorování ptáků a netopýrů. Toto pozorování musí zohlednit veškerá fenologická období obou skupin živočichů (tzn. období líhnutí ptáků, období disperze mláďat, období zimování, období rojení netopýrů, reprodukční a laktační období, období jarní a podzimní migrace obou skupin živočichů). Zřetel by měl být v této analýze brán zejména na vliv na druhy ptáků, které jsou předmětem ochrany v ptačí oblasti Natura 2000 „Góry Stołowe“ PLB020006 a na druhy netopýrů, které jsou předmětem ochrany v evropsky významných lokalitách „Góry Orlickie“ PLH020060 a „Góry Stołowe“ PLH020004. Dokumentace EIA by měla rovněž brát v potaz vliv na druhy ptáků a netopýrů, které se vyskytují v příhraničních oblastech na české i polské straně, bez ohledu na polohu vůči chráněným oblastem (v souladu s pravidly EUROBATS). Investorem navržená doba provádění pozorování ptáků a netopýrů po realizaci investice, tj. 1 rok se polské straně jeví rovněž příliš krátká (doporučeno pozorování zahrnující roční cyklus, který se opakuje třikrát v období pěti let od zprovoznění farmy). Mimořádná analýza by měla být také věnována míře vlivu na čápa černého (viz výše). Dále se polská strana domnívá, že je třeba vypracovat analýzu kumulovaného vlivu na ptáky, netopýry a krajinu s ohledem na další projekty větrných elektráren v okolí, včetně větrných elektráren v okolí obcí Nový Hrádek a Bohdašín. Také vzhledem k vysoké krajinné hodnotě příhraničního území požaduje vypracovat analýzu variant záměru a jejich dopadů na životní prostředí, včetně změny umístění investice a "nulové varianty", která by spočívala v upuštění od realizace předmětného záměru. Dále se Polská republika domnívá, že předložená analýza vlivu na akustické klima (Hluková studie z listopadu 2011) by v souladu s uznávanými standardy měla zahrnovat zejména provoz v režimu maximálního akustického výkonu. Polská

republika také ve svém stanovisku upozorňuje na četné protesty veřejnosti související s realizací předmětné investice a dále na negativní stanoviska institucí, které mají na starosti mj. ochranu přírody. Dokumentace EIA by tudíž měla zohlednit připomínky polské veřejnosti a stanoviska polských úřadů, která byla zaslána jako příloha stanoviska Polské republiky.

S ohledem na počet dotčených správních úřadů a dotčených územních samosprávných celků doporučuje příslušný úřad počet dokumentací pro předložení na **15 kusů + 1x CD**. Dále je třeba předložit **2 kusy + 1x CD** výtahu z této dokumentace v polském jazyce.

Kopie výše uvedených vyjádření jsou v elektronické podobě k dispozici v Informačním systému EIA na internetových stránkách CENIA, české informační agentury životního prostředí a na stránkách Ministerstva životního prostředí (<http://www.mzp.cz/eia>), pod kódem záměru MZP393, v sekci závěr zjišťovacího řízení.

Závěr zjišťovacího řízení nenahrazuje vyjádření dotčených orgánů státní správy, ani příslušná povolení podle zvláštních předpisů. Závěr zjišťovacího řízení není rozhodnutím vydaným ve správním řízení a nelze se proti němu odvolat.

Ing. Jaroslava HONOVÁ, v. r.
ředitelka odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence
(otisk úředního razítka)

Obdrží: - oznamovatel, dotčené správní úřady, dotčené územní samosprávné celky.